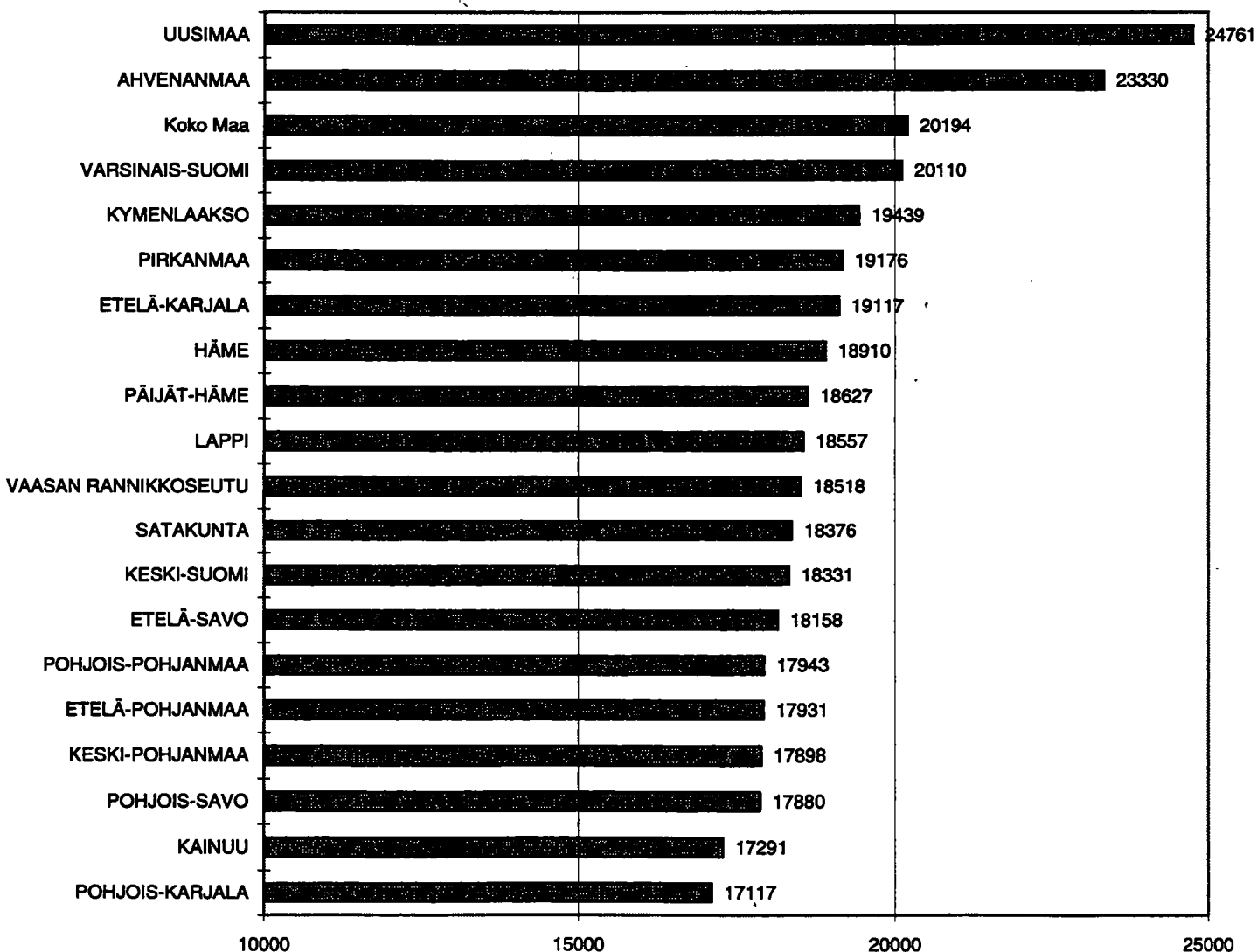


Valtion tulot maakunnittain 1994

Statens inkomster landskapsvis
State Revenue by Region

1.7. 1996

VALTION VEROTULOT MAAKUNNITTAIN 1994 MK/ASUKAS



Sisälllys	Sivu
Sisällysluettelo Innehållsförteckning List of contents	2
Katsaus Översikt Overwiev	3
Taulukot Tabellförteckning List of tables	4
Liite 1. Alueellistamisperiaatteet ja menetelmät Bilaga 1. Principier och metoder av regionaliseringen Appendix 1. The principles and methods of the regionalisation	6
Liite 2. Kansaneläkelaitoksen rahastojen tulot maakunnittain 1994 Bilaga 2. Inkomsterna av fonderna av folkpensionsanstalten ladskaapsvis 1994 Appendix 2. The income of fonds of social security institution by region 1994	11

KATSAUS

Tilastokeskus julkaisee tiedot valtion tulojen alueellisesta jakautumisesta vuodelta 1994. Tiedot on ensimmäistä kertaa kerätty ja laskettu maakunnittain (eli NUTS-3-jaolla) entisen läänijaon asemesta. Tutkimusmenetelmä ja käytetyt alueellistamisperiaatteet ovat olleet pääosin samat kuin aiemmissakin selvityksissä. Sekalaiset tulot, korko- ja lainatulot on alueellistettu pääosin valtion tilivirastoille tehdyn kyselyn pohjalla.

Verotulojen alueellistamisaste nousi aikaisempiin selvityksiin verrattuna. Alueellistamatta jäivät vain tuontiin liittyvät verot ja maksut

Liitteessä 1 esitetään verotulojen alueellistamisperiaatteet ja -menetelmät.

Liitteessä 2 esitetään lisäksi Kansaneläkelaitoksen rahastojen keräämien tulojen aluejakauma.

O 1 VALTION TULOT OSASTOITTAIN, MAAKUNNITTAIN 1994 MILJ. MK
O 1 STATENS INKOMSTER AVDELNINGSVIS OCH LANDSKAPSVIS 1994 MILJ. MK
O 1 STATE REVENUE BY DEPARTMENT AND BY REGION (NUTS-3) 1994 FIM MILLION

	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
VEROT	32229,7	8677,7	4489,5	3117,6	8334,0	3398,4	3761,0	2683,7	3182,2	4627,3	3046,7
SEKALAISET TULOT	4758,9	868,0	332,9	356,9	680,7	206,0	413,1	205,4	285,2	467,7	321,6
KORKOTULOT	138,1	6,0	3,6	1,2	13,0	2,7	2,5	1,8	4,7	49,6	4,0
LAINAT	227,1	8,9	5,3	1,1	11,0	3,6	4,8	3,6	8,1	93,4	9,2
TULOT YHT.	37353,8	9560,6	4831,2	3476,8	9038,8	3610,8	4181,3	2894,4	3480,2	5238,0	3381,6

VEROT - SKATTER - STATE TAXES

SEKAL. TULOT - INKOMSTER AV BLANDAD NATUR - MISCELLANEOUS REVENUES

KORKOTULOT - RÄNTEINKOMSTER - INTEREST INCOME

LAINAT - LÅN - LOANS

TULOT YHTEENSÄ - INKOMSTER TOTALT - TOTAL REVENUE

T 1 VEROTJA VERONLUONTEISET TULOT MAAKUNNITTAIN 1994 MILJ. MK

T 1 SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR LANDSKAPSVIS 1994 MILJ. MK

T 1 STATE TAXES AND REVENUE EQUIVALENT TO TAXES BY REGION (NUTS-3) 1994 FIM MILLION

	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
Tuloverot	13049,4	2880,0	1397,7	975,1	2692,7	1081,4	1274,6	862,8	878,5	1356,6	838,7
Liikevaihtoverot	11670,4	3286,8	1709,4	1182,4	3288,0	1355,4	1444,7	1063,1	1362,2	1880,5	1303,0
Tuontiverot											
Valmisteverot	5298,9	1852,3	1045,0	720,5	1764,4	732,0	775,9	566,3	712,4	1075,0	704,9
Muut verot	1966,7	529,8	265,8	193,6	494,1	188,9	217,9	157,2	183,6	245,5	158,9
Veronluonteiset tulot	244,1	128,8	71,7	46,0	94,8	40,7	47,8	34,3	45,6	69,7	41,3
VEROT YHTEENSÄ	32229,7	8677,7	4489,5	3117,6	8334,0	3398,4	3761,0	2683,7	3182,2	4627,3	3046,7

T 2 MAAKUNTIEN %- OSUDET VEROISTA JA VERONLUONTEISISTA TULOISTA 1994

T 2 LANDSKAPENS %-ANDELAR AV SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR 1994

T 2 %-SHARES OF REGIONS OF STATE TAXES AND REVENUE EQUIVALENT TO TAXES 1994

	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
Tuloverot	37,7	8,3	4,0	2,8	7,8	3,1	3,7	2,5	2,5	3,9	2,4
Liikevaihtoverot	29,2	8,2	4,3	3,0	8,2	3,4	3,6	2,7	3,4	4,7	3,3
Valmisteverot	25,3	8,8	5,0	3,4	8,4	3,5	3,7	2,7	3,4	5,1	3,4
Muut verot	32,7	8,8	4,4	3,2	8,2	3,1	3,6	2,6	3,1	4,1	2,6
Veronluonteiset tulot	20,1	10,6	5,9	3,8	7,8	3,4	3,9	2,8	3,8	5,7	3,4
VEROT YHTEENSÄ	31,4	8,4	4,4	3,0	8,1	3,3	3,7	2,6	3,1	4,5	3,0

T 3 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT MAAKUNNITTAIN 1994 MK/ASUKAS

T 3 SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR 1994 MK/INVÅNARE

T 3 STATE TAXES AND REVENUE EQUIVALENT TO TAXES BY REGION 1994 FIM PER CAPITA

	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
Tuloverot	10026	6674	5721	5915	6196	5927	6588	6146	5013	5242	4712
Liikevaihtoverot	8966	7617	6996	7172	7565	7429	7467	7573	7773	7267	7320
Valmisteverot	4071	4293	4277	4370	4060	4012	4010	4034	4065	4154	3960
Muut verot	1511	1228	1088	1175	1137	1036	1126	1120	1047	949	893
Veronluonteiset tulot	188	299	293	279	218	223	247	244	260	269	232
VEROT YHTEENSÄ	24761	20110	18376	18910	19176	18627	19439	19117	18158	17880	17117

Tuloverot - Skatter på inkomst och förmögenhet - Taxes on income and property

Liikevaihtoverot - Skatter och avgifter på grund av omsättning - Taxes and levies on turnover

Tuontiverot - Skatter och avgifter på grund av import - Taxes and levies on import

Valmisteverot - Acciser - Excise duties

Muut verot - Övriga skatter - Other Taxes

Veronluonteiset tulot - Övriga inkomster av skattenatur - Other revenue equivalent to taxes

VEROT YHTEENSÄ - SKATTERNA TOTALT - TAXES TOTAL

Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Vaasan rannikkoseutu	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat	Erittelemätön	YHTEENSÄ
4715,2	3627,9	3224,6	1304,2	6328,6	1660,9	3759,8	586,3	0,0	1498,4	104253,6
480,9	196,1	280,0	97,9	625,5	192,6	521,5	19,4	1552,7	6602,4	19465,3
12,5	2,2	1,4	0,4	3,4	0,9	7,3	0,0	2,6	3896,3	4154,5
18,6	1,9	2,3	0,3	3,8	1,5	16,5	0,0	18419,0	51892,5	70732,5
5227,2	3828,1	3508,3	1402,9	6961,3	1856,0	4305,1	605,7	19974,4	63889,5	198606,0

Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Vaasan rannikkoseutu	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat	Erittelemätön	YHTEENSÄ
1384,4	935,1	1045,0	361,5	1852,0	452,0	1051,7	219,0	0,0	0,0	34588,4
1906,9	1568,6	1350,8	565,8	2606,0	693,3	1502,3	228,3	0,0	0,0	39967,7
									1489,9	1489,9
1096,3	812,4	606,8	280,4	1457,2	402,9	965,4	99,7	0,0	0,0	20968,8
273,8	232,5	174,4	75,1	332,0	93,2	199,7	33,5	0,0	0,0	6016,2
53,7	79,3	47,5	21,4	81,4	19,5	40,7	5,7	0,0	8,5	1222,5
4715,2	3627,9	3224,6	1304,2	6328,6	1660,9	3759,8	586,3	0,0	1498,4	104253,6

Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Vaasan rannikkoseutu	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	KOKO MAA
4,0	2,7	3,0	1,0	5,4	1,3	3,0	0,6	100,0
4,8	3,9	3,4	1,4	6,5	1,7	3,8	0,6	100,0
5,2	3,9	2,9	1,3	6,9	1,9	4,6	0,5	100,0
4,6	3,9	2,9	1,2	5,5	1,5	3,3	0,6	100,0
4,4	6,5	3,9	1,8	6,7	1,6	3,4	0,5	100,0
4,6	3,5	3,1	1,3	6,2	1,6	3,7	0,6	100,0

Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Vaasan rannikkoseutu	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	KOKO MAA
5382	4622	6001	4961	5251	4706	5191	8716	6798
7413	7753	7757	7764	7388	7217	7415	9085	7855
4262	4015	3485	3847	4132	4195	4765	3968	4121
1065	1149	1001	1031	941	970	986	1334	1182
209	392	273	294	231	203	201	227	239
18331	17931	18518	17898	17943	17291	18557	23330	20194

Liite 1

Verotulojen alueellistamisperiaatteet ja laskentamenetelmät

Valtionverot voidaan jakaa alueittain monella tapaa riippuen siitä mitä asiaa pyritään painottamaan ja saamaan selville. Välittömien verojen alueellistamisessa lähtökohtana on pidetty verojen todellisen maksajan aluetta. Välillisten verojen kohdalla peruskriteereinä voidaan pitää joko tuotantonäkökulmaa tai kulutusnäkökulmaa. (1) Tämä selvitys on laadittu ensisijaisesti kulutusnäkökulmasta, koska kulutuksen kautta voidaan viimekädessä parhaiten kuvata välillisten verojen kertymistä valtiolle.

Kotitaloudet ovat pääosin verollisten hyödykkeiden kuluttajia ja käyttäjiä. Jos yhteisöt kuluttavat tuotteet tai osan niistä, on myös niiden osuus laskettu. Monet verot on jouduttu alueellistamaan etsimällä korvike joka kuvaaisi ao. ilmiöaluetta mahdollisimman hyvin.

Välittömät verot

Välittömät verot on periaatteessa jaettu alueittain verollisen tulon saajan kotipaikan mukaan. Tällöin veron maksajan ja tulosta aiheutuvan kulutuksen kotialue on sama. Periaatteessahan vain kotitaloudet eli tulonsaajat kuluttavat, jos julkinen kulutus jätetään tässä yhteydessä ottamatta huomioon.

Tuloveron tuotto joudutaan jakamaan luonnollisten henkilöiden ja yhteisöjen maksamiin veroihin. Teoriassa voisi ajatella, että yhteisöjen maksamat verot voisi kohdistaa näiden yhteisöjen omistajille ja edunsaajille. (2) Kohdistuksessa pitäisi vielä erottaa ko. vuotena saadut etuudet ja tulevaisuuteen liittyvät omistuksen arvonnousu. Kohdistus onkin käytännössä mahdotonta muutoin kuin mitä yhteisöt ovat jakaneet ko. vuotena verollista osinkoa omistajilleen. Tämä taas sisältyy jo luonnollisten henkilöiden pääomatulojen aluejakoon.

Käytännössä tulo- ja varallisuusvero onkin jaettu kahtia luonnollisten henkilöiden maksamaan veroon ja yhteisöjen maksamaan veroon. Luonnollisten henkilöiden osuus on jaettu maakunnittain verohallituksen asuinkuntapohjaisen maksuunpanotilaston avulla. Näin on tehty sekä työ-, eläke-, että pääomatuloissa. Jos jakokriteerinä painotettaisiin tuotantonäkökulmaa, pitäisi aluejako tehdä työntekijän toimipaikan sijainnin mukaan kuten kansantalouden tilinpidon tuotantotileillä.

Yhteisöjen osuus oli vuonna 1994 vain noin 5 % tulo- ja omaisuusveron tuotosta. Osuuden pienuus johtui useistakin syistä. Normaalisti yhteisöjen osuus on ollut 10 % tienoilla. Yhteisöveron kohdalla on käytännön tieto-ongelmien takia käytetty jakokriteerinä pääosin tuotantoperiaatetta. Osittain yhteisöjen veron aluejakaumaa laskettaessa on myös käytetty hyväksi maksuperiaatetta eli yhteisöverojen maksuunpanotilastoa. Sen aluejako perustuu yrityksen kotikuntaan. Maksuunpanotilastossa kuitenkin Uudenmaan osuus tulee liian suureksi, koska verot on maksettu yritysten ja muiden yhteisöjen pääkonttorista. Pääkonttoriongelman vuoksi yhteisöveron aluejakauma onkin pääosin laskettu yrittäjätoiminnan arvonlisäyksen avulla. (3) Arvonlisäyksessäkin aluejako on toimipaikkapohjainen. Tällöin on ajateltu tietynlaista linkkiä: arvonlisäyksen bruttotoimintyliäämän jakautuminen korreloi yritysten voittojen aluejaon kanssa ja voitot korreloivat verojen kanssa. Siten yhteisöveron aluejako poikkeaa periaatteessa muiden verojen laskennassa

käytetystä periaatteesta. Käytännössä ns. verosuunnittelun takia on kuitenkin vaikea sanoa miten todellisuudessa yhteisöt maksoivat veroa alueittain.

Korkotulojen lähdevero on alueellistettu pääosin kotitalouksien varallisuustutkimuksen aineiston avulla.

Perintö- ja lahjaverot on alueellistettu verohallituksen kuntakohtaisen perusaineiston perusteella.

Välilliset verot

Välilliset verot määrätään pääosin jonkun hyödykkeen, tavarain tai palvelun tuotannosta tai käytöstä. Tällöin on periaatteessa kaksi mahdollisuutta jakaa vero: joko tuotteen valmistajan kotipaikan tai tuotteen kuluttajan (eli usein ostajan) kotipaikan mukaan.

Yleisperiaatteena tässä tilastaselvityksessä on välillisten verojen aluejaossa ollut niiden lopullisen maksajan eli tuotteen loppukäyttäjän alueen löytäminen. Tämä on merkinnyt useimmissa tuoteveroissa aluejaon muodostamista niiden kulutuksen mukaan. Alueellistaminen hyödykkeen tuotannon mukaan antaisi vääristyneen kuvan verorasituksen alueesta. Tuotteen valmistajan yhteys tuotteen lopulliseen verolliseen hintaan on nähdäkseni hyvin etäinen. Hyödykeveron muodollisella maksajalla ei myöskään välttämättä ole mitään yhteyttä veron todelliseen lopulliseen maksajaan, koska veron muodollinen maksaja on siirtänyt veron jo hyödykkeen hintaan.

Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

Suomessa siirryttiin 1.6.1994 liikevaihtoverosta arvonlisäveroon. **Kertynyt arvonlisävero ja liikevaihtovero on alueellistettu erikseen vuoden 1994 osalta. Liikevaihtoveron jakamisessa on periaatteessa käytetty samaa menetelmää kuin aiemmin läänijaossa. Veron tuotto on jaettu ensin sektoreihin panos-tuotos-matriisin avulla. Sektorit on alueellistettu omien indikaattoreiden mukaan. Välituotepanosten ja investointien osuuksiin sisältyvät lvv-osuudet on sitten jaettu toimialoittain ja lopuksi kaikki on alueittain laskettu yhteen.**

Pääosin arvonlisävero on alueellistettu yksityisen kulutuksen aluejaon mukaan. Vaikka periaatteessa kaikki arvonlisävero pitäisi siirtyä lopputuotteen hintaan, on kuitenkin olemassa joitakin poikkeuksia. Kunnallisen ja valtion toiminnan sekä pankkitoiminnan osalta palveluiden hintaan sisältyy vielä välituotepanoksien ja investointien veroa, samalla tavalla kuin aikoinaan liikevaihtoveroa. Niiden osuus on laskettu panos-tuotostaulukon mukaan. Samoin maataloustuotannon välituotteisiin ja investointeihin sisältyi vielä koko vuoden 1994 arvonlisäveroa, joka pitää ottaa aluejaossa huomioon.

Sekä arvonlisäveron että liikevaihtoveron laskennassa tärkeintä yksittäistä erää edustaa yksityinen kulutus. Se on jaettu alueittain pääosin kotitaloustiedustelun aineiston perusteella. Menetelmään liittyy ongelmia, joista eräät liittyvät kotitaloustiedustelun alueelliseen edustavuuteen ja toiset ns. maakuntien rajat ylittävään kulutukseen. Kotitaloustiedustelun otos on uudessa systeemissä joillakin alueilla liian pieni ollakseen edustava. Lisäksi kato on hieman erilainen eri alueilla. Siksi kotitaloustiedustelun aineistoa onkin hieman alueellisesti korjattu kaiken muun tilastoaineiston mm. vanhojen kotitaloustiedustelujen avulla. Vasta uusimuotoisen tiedustelun kolmen vuoden otoksen keskiarvon myötä on mahdollista saada alueellisesti luotettavampi tulos.

Maakuntien rajojen ylittävää kulutusta ei ole eritelty, koska kyseessä on kunkin alueen asukkaiden kulutus riippumatta alueesta, jolla he kulutuksen esim. turisteina tekevät. Poisjätto on siten valitun linjan periaatteiden mukainen. Ulkomaalaisten turistien Suomessa tapahtuvan kulutuksen käsittely on hankalaa. Toisaalta ulkomaalaisten turistien kulutus Suomessa ja suomalaisten ulkomailla ei vaikuta veron jakautumiseen. Joillakin alueilla kuten Ahvenanmaalla ja Lapissa ulkomaiset turistit ostavat arvonlisäverollisia tavaroita ja palveluita merkittävässä määrin. Sitä osuutta on kuitenkin mahdotonta eritellä. Sen sijaan puhtaiden myyntitilastojen kuten alkoholinmyynnin mukaan tehdyissä verolaskelmissa on ns. turismikulutus mukana. Sitä ei voida kuitenkaan erotella alueen sisäisestä kulutuksesta.

Jos haluttaisiin tehdä arvonlisäveron tuoton aluejakauma palveluiden tuotannon mukaan pitäisi keskittyä pelkästään kaikkien tuotteiden myyntilukuihin. Tavaroiden ja palveluiden alueittaiset myyntijakaumat eroavat jonkin verran kotitalouksien kulutuksen jakautumien kesken turismin johdosta. Tämä ero on merkityksellinen Ahvenanmaan ja Lapin kohdalla. Näillä alueilla turismilla on hyvin merkittävä rooli.

Vakuutusmaksuverot on alueellistettu verollisten vakuutuksien vakuutuksenottajien maksujen mukaan. Tärkeimmät näistä olivat liikenne- ja palovakuutukset. Liikennevakuutukset on alueellistettu kunkin ajoneuvotyyppin lukumäärien suhteen. Pakollisessa liikennevakuutuksessa jako on tehty painottaen kuntakohtaisia onnettomuusriskiin perustuvia maksukertoimia.. Alueellistamisessa on jouduttu tällöin oletamaan samantyyppisten autoryhmien esim. kuorma-autojen autokanta samantapaiseksi eri alueilla. Kotitalouksien palovakuutukset on alueellistettu asuntokannan arvon mukaan ja muut palovakuutukset muiden rakennusten arvon mukaan.

Apteekkimaksut on alueellistettu lääninhallituksiin alueittain tuloutettujen maksujen suhteessa.

Televeron alueellistamisessa on käytetty hyväksi puhelinliittymien aluejakoja sekä kotitaloustiedustelun teleliikennemaksujen aluejakoja.

Valmisteverot

Tupakkavero on jaettu maakuntiin tupakoinnin aktiivisuuden mukaan pääosin kansanterveyslaitoksen terveystutkimusten tietojen pohjalta. Myös kotitaloustiedustelun aineistoa on käytetty tarkentamaan jakoa.

Makeisvero, virvoitusjuomavero, elintarvikkeiden valmistevero, ravintorasvavero ja sokerivero on jaettu maakuntiin kulutuksen mukaan kotitaloustiedustelun perusaineiston pohjalta. Ensin on laskettu alueen kotitalouden keskimääräinen ao. tuotteen kulutusalttius, joka on kerrottu alueen kotitalouksien määrällä.

Olutvero ja alkoholivero on alueellistettu alkoholituotteiden myynnin mukaan ALKO:n pitämien ao. tuotteiden kuntapohjaisten myyntitilastojen avulla. (Sisältää sekä kauppa-että ravintolamyynnin). Ns. turismikulutus on jätetty erittelemättä.

Polttoainevero on jaettu ensin eri polttoainetyyppeihin. (Esim. bensiini, dieselöljy, kevyt polttoöljy jne.) Kukin polttoaine on sitten jaettu alueittain ao. aineen alueellisen myynnin mukaan. Tässä on samoin jätetty ottamatta huomioon polttoaineen ostajan kotipaikka. Tiedot perustuvat pääosin Öljyalan keskusliiton kuntapohjaisiin tietoihin.

Lannoitevero on alueellistettu maatalojen lannoitteiden ostojen mukaan maatalouden yritystilastojen perusteella.. Samoin on menetelty rehu- ja valkuaisveron suhteen.

Muut verot

Leimavero on jaettu ensin pääluokkiin verolähteiden mukaan. Suurin paino verkertymästä on kohdentunut kiinteistöjen myyntiin, asunto-osakkeiden myyntiin, luottojen nostoihin ja arvopapereiden vaihdantaan liittyviin leimaveroihin. Em. ryhmille on etsitty sovelias alueellinen mittari ja ryhmät on laskettu alueittain yhteen.

Auto- ja moottoripyörävero on alueellistettu v.1994 ensirekisteröityjen verollisten ajoneuvoryhmien (henkilöautot, pakettiautot jne.) alueellisten lukumäärien suhteessa. Tällöin on oletettu, että eri alueilla ostetaan keskimäärin yhtä arvokkaita autoja.

Moottoriajoneuvovero eli ns. diesilvero on laskettu alueittain verollisten dieselautojen lukumäärien alueellisessa suhteessa. Menetelmä ja siihen liittyvät oletukset ovat samat kuin edellä autoverossa.

Tilauslentovero on alueellistettu lentomatkoihin käytetyn rahamäärän mukaan kotitaloustiedustelun perusaineiston pohjalta.

Arpajaisvero on alueellistettu erilaisiin rahapeleihin käytettyjen menojen mukaan kotitaloustiedustelun aineiston pohjalta.

Ajoneuvovero eli ns. tarravero on alueellistettu henkilö- ja pakettiautojen lukumäärien pohjalta.

Muut veronluonteiset tulot

ALKO:n ylijäämä on alueellistettu yhtiön tuotteiden painotetun alueellisen myynnin mukaan.

Eräiden maataloustuotteiden markkinoinnismaksut eli maanviljelijöiden omavastuuosuus markkinoinnista on alueellistettu ao. tuotteiden tuotannon aluejaon mukaan.

Tuontimaksut ja -verot

Tuontiin liittyvät verot on jätetty alueellistamatta niihin liittyvien tiedonsaantiongelmien vuoksi.

Alaviitteet:

1. EUROSTAT:n aluutilinpidon ohjeissa ei toistaiseksi ole mitään sitovia määräyksiä valtion välillisten verojen alueellistamisen periaatteista. Asiasta on kuitenkin käyty paljon keskustelua alue-BKT:n laskentaohjeiden yhteydessä. Asia on tällöin liittynyt perushintaisen (aiemmin tuotannontekijähintaisen) alue-BKT:n muuntamiseen markkinahintaiseksi alue-BKT:ksi. Välillisten verojen alueellistamisen linjahan on tässä muunnossa keskeinen. Kaksi perusvaihtoehtoa on ollut tällöin veron jakaminen joko tuotanto- tai kulutusnäkökulman mukaan. Näkökulman valinnasta on myös äänestetty ja Suomen edustajat ovat kannattaneet koko ajan kulutusnäkökulmaa. Ratkaisulla on myös selvää sisällöllistä vaikutusta esim. maakuntien järjestykseen joidenkin maakuntien osalta Suomessa alue-BKT:n laskelmissa. Lopputuloksena kiistassa on toistaiseksi ollut neutraali kompromissi, jolloin perushintainen (tuotannontekijähintainen) alue-BKT on suoraan suhteutettu koko maan tason markkinahintaiseen arvonlisäykseen. ks. Aluutilinpidon menetelmät, EUROSTAT Luxemburg 1996 erityisesti sivut 18 ja 19.

2. Yritysten maksamien verojen kohdistamisessa eri lähteisiin (esim. osakkeenomistajien , yrityksen työntekijöiden ja kuluttajien kesken) on käyty paljon talousteoreettista keskustelua. Erityisesti Ranskassa on oltu kiinnostuneita asian teoreettisista lähtökohdista. ks. esim. Laurent Davezies: La redistribution des revenus entre Paris et la Province, OEIL, Papier n. 25. 1994. Ranskassa Ranskan tilastokeskus ja eräs aluetutkimuslaitos (OEIL) ovat kumpikin laskeneet yhteisöjen tuloverot omalla periaatteellaan. Tulokset eivät kuitenkaan kovin paljoa poikkea toisistaan laskutapojen eroista huolimatta.

3. Ruotsissa vastaavassa selvityksessä on yritysverot yksinkertaisesti jaettu suoraan verohallituksen maksuunpanotilaston mukaan, jolloin suurin osa yritysveroista on kohdentunut Tukholman alueelle pääkonttorien sijainnin takia. Ruotsalaiset eivät ole korjanneet mitenkään em. vinoutumaa. ks. esim. Statbudgetens regionala fördelning , NUTEK ,B 1994:3.

K 1 Kansaneläkelaitoksen rahastojen tulot maakunnittain 1994
K 1 Inkommsterna av fonderna av folkpensionsanstalten laddskapsvis 1994
k 1 The income of funds of social security institution by region 1994

	milj. mk		%osuudet		mk/asukas	
	kansaneläke- rahasto	sairausvakuutus- rahasto(sava)	kansaneläke- rahasto	sairausvakuutus- rahasto(sava)	kansaneläke- rahasto	sairausvakuutus- rahasto(sava)
UUSIMAA	5533,1	3975,3	33,0	32,9	4251	3054
VARSINAIS-SUOMI	1435,5	1020,2	8,6	8,4	3327	2364
SATAKUNTA	724,6	520,9	4,3	4,3	2966	2132
HÄME	518,1	373,5	3,1	3,1	3143	2266
PIIRKANMAA	1365,8	998,6	8,1	8,3	3143	2298
PÄIJÄT-HÄME	558,8	396,4	3,3	3,3	3063	2173
KYMENLAAKSO	644,5	470,4	3,8	3,9	3331	2431
ETELÄ-KARJALA	440,5	318,8	2,6	2,6	3138	2271
ETELÄ-SAVO	472,5	336,6	2,8	2,8	2696	1921
POHJOIS-SAVO	727,1	524,1	4,3	4,3	2810	2025
POHJOIS-KARJALA	470,0	336,1	2,8	2,8	2640	1888
KESKI-SUOMI	747,6	539,1	4,5	4,5	2906	2096
ETELÄ-POHJANMAA	496,5	353,4	3,0	2,9	2454	1747
VAAASAN RANNIKKOSEUTU	521,4	376,9	3,1	3,1	2994	2164
KESKI-POHJANMAA	185,1	133,7	1,1	1,1	2540	1835
POHJOIS-POHJANMAA	986,3	715,3	5,9	5,9	2796	2028
KAINUU	263,6	189,3	1,6	1,6	2744	1971
LAPPI	595,2	434,2	3,5	3,6	2938	2143
AHVENANMAA	89,8	63,2	0,5	0,5	3573	2516
KOKO MAA	16776,0	12076,0	100,0	100,0	3297	2373

Edelläolevasta taulukossa eivät ole mukana Kansaneläkelaitoksen rahastojen saamat valtion osuudet ja muut tuotot.

Kansaneläkerahaston tulosta uupuu valtion osuus 1336 milj. mk (Savan osalta 719 milj. mk) ja osuus arvonnäisäveron tuotosta 1600 milj. mk (Savan osalta 200 milj. mk).

Valtion osuudet ja arvonnäisävero on maksettu valtion veroina jo kertaalleen eikä niitä pidä ottaa silloin mukaan.

Muut tuotot (kansaneläkerahaston osuus 56 milj. mk ja savan osuus 207 milj. mk) ovat pääosin omaisuudenhoito ja sijoitustuottoja ja siten eivät ole veronluonteisia.

Tapaturma- ja liikennevakuutusmaksujen yhteydessä kerättävä ja kansaneläkerahastoille tillettävä 330 miljoonan markan erä katsotaan tulonsiirrokseksi.

Työntekijöiden maksuosuudet on molemmissa rahastoissa alueellistettu verohallituksen alueille pohjalta.

Työntantajien maksuosuudet on alueellistettu erikseen yksityisten ja julkisten työnantajien osalta käyttäen hyväksi keskimääräisiä maksuprosentteja..

Kuntien osuudet etuuksista on eläkerahaston osalta alueellistettu kuntakohtaisen perusaineiston pohjalta.

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Aku Alanen
(90) 17 341

Helsinki – Helsingfors 1996